

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

I

**1041 IDRETTSPOLITIKK OG ADMINISTRASJON –
ØKONOMI OG BUDSJETTERING**

FREDAG 18. NOVEMBER 2011

Tid:	4 timer (09.00-13.00)
Målform:	Bokmål
Sidetall:	Forside + 3 + skjema (i vedlegg)
Hjelpemiddel:	Kalkulator (iht. Høgskolens eksamensreglement)
Merknader:	Finner du det nødvendig å gjøre noen forutsetninger for å besvare enkelte spørsmål, bes disse presisert
Vedlegg:	To stk. til oppgave 3b). Det ene eksemplaret leveres inn sammen med annen besvarelse, mens det andre er forbeholdt eventuell kladding
Info.:	Lykke til! Sensur vil foreligge alt neste fredag. Du kan da kontakte faglærer ved å sende mail til lie@tmforsk.no eller sms til 97 52 36 40. Husk å oppgi kandidatnummer

Eksamensresultatene offentliggjøres på Student-web.

Oppgave 1 (30 %)

Tre venninner hadde lenge tenkt å starte en forretning for salg av sports- og fritidsutstyr. I august 2009 var etableringen endelig en realitet – og navnet ble Sporty og Frisk AS. "Startkapitalen" var skaffet til veie ved at *hver* av jentene bidro med aksjekapital på 100.000 kr. Det ble dessuten tatt opp et lån (i bedriftens navn) på 275.000 kr. Nedbetalingstiden til lånet var fastsatt til 5 år.

"Etableringsmidlene" ble anvendt til innkjøp av en varebil til 220.000 kr, diverse inventar og utstyr til en kostpris (innkjøpspris) på 185.000 kr, mens restbeløpet ble plassert på en innskuddskonto som bedriften hadde fått etablert i sin lokale bankforbindelse.

- Sett opp en riktig gruppert åpningsbalanse med bakgrunn i disse opplysningene. Er det noen av hovedgruppene i en "klassisk" balanserapport som ikke er representert, og i så fall hvilke(n)?
- Hvor mye utgjorde sum eiendeler ifølge åpningsbalansen?
- Hvor stor var selskapets egenkapital ifølge åpningsbalansen? Hvilken type egenkapital finner du ikke i en åpningsbalanse?
- Ville totalkapitalen i åpningsbalansen vært høyere, lavere eller uendret hvis vare bilen heller hadde kostet 190.000 kr og inventaret og utstyret 215.000 kr? Hvor stort beløp ville i dette tilfelle blitt plassert på bankkontoen?
- Føres låneopptaket på 275.000 kr til debet eller kredit på aktuell gjeldskonto i balansen? Vil da nedbetaling av gjeld (= avdrag) føres til debet eller kredit på den aktuelle gjeldskontoen?

Årsresultatet i det *andre* driftsåret til selskapet (2010) ble et overskudd på 255.000 kr. Det ble bestemt at 1/3 av dette resultatet skulle utdeles som utbytte, dvs. avsettes til utbyttebetaling i UB 2010. Den samlede egenkapitalen til selskapet var på 370.000 kr per 31.12.09. Ingenting ble avsatt til utbytte for oppstartsåret 2009. Aksjekapitalen var den samme både ved utgangen av 2009 og 2010 som ved etableringen.

- Hva hadde årsresultatet vært i oppstartsåret (2009), og hvor stor var den samlede egenkapitalen til selskapet per 31.12.10?
- Under hvilken hovedgruppe i balanseoppstillingen vil du finne igjen det som ble avsatt til utbyttebetaling i UB 2010?

Oppgave 2 (30 %)

Inventaret og utstyret til Sporty og Frisk AS (jf innledningen til oppgave 1) skal avskrives lineært over 10 år, med virkning f.o.m. 01.01.10. Det legges til grunn en utrangeringsverdi (skrapverdi) på inventaret og utstyret på 5.000 kr etter disse 10 årene.

- Hvor mye ble inventaret og utstyret avskrevet med i 2010, og hvilken balanseverdi kommer inventaret og utstyret til å stå i per 31.12.11?
- Hvilken verdi ville inventaret og utstyret hatt i UB 2010 hvis det ikke hadde blitt lagt til grunn noen skrapverdi i hele tatt? Føres avskrivninger til debet eller kredit på de aktuelle eiendelskontoene?

Varekjøpet til selskapet i 2010 utgjorde 2.105.000 kr, mens verdien av varebeholdningen var på 280.000 kr ved inngangen til 2010 og 40.000 kr lavere per 31.12.10.

- c) Hvor mye utgjorde vareforbruket (varekostnadene) i 2010?
- d) Er det vareforbruket eller utgiftene til varekjøp gjennom året som påvirker selskapets årsresultat?

I 2010 registrerte selskapet 18.000 kr som faktisk, konstaterte tap på kundefordringer. Balansekontoen "Avsetning til tap på fordringer" stod i -22.000 kr per 01.01.10 og i kreditsaldo (dvs. minus) 19.000 kr per 31.12.10.

- e) Hvor mye ble kostnadsført på kontoen "Tap på krav" i selskapets resultatregnskap for 2010?
- f) Hva ville blitt kostnadsført på kontoen hvis tapsrisikoen i kundefordringene ved utgangen av 2010 heller hadde blitt vurdert til 29.000 kr?

Sporty og Frisk AS eier ikke lokalene sine. Leie betales forskuddsvis for tre måneder av gangen. Forfallsdatoene er 01.03, 01.06, 01.09 og 01.12. Per 01.12.10 betalte bedriften et terminbeløp på 18.600 kr i samsvar med det husleiekontrakten regulerte. *(Det var ikke fastsatt noen regulering av leien med virkning fra årsskiftet 2010/11, så du kan legge til grunn samme, månedlige leiebeløp i den aktuelle perioden.)*

- g) Oppgi hvor stort beløp av husleiebetalingen per 01.12.10 som ble kostnadsført i/periodisert til 2010. Var det noe i balanseoppstillingen per 31.12.10 som fikk synliggjort den nevnte forskuddsbetalingen (som krav eller forpliktelse), og i så fall med hvilket beløp til debet eller kredit blant omløpsmidler eller kortsiktig gjeld?

Oppgave 3 (40 %)

I denne oppgaven skal du avslutte årsregnskap 2010 for enkeltpersonforetaket (ENK-et) Jonathans Fritid og Jakt, med grunnlag i den oppgitte saldobalansen (se vedlegg) og de tilleggsopplysningene som er listet opp på neste side. Tallene er oppgitt i hele 1.000 kr.

- a) Hvor stort var overskuddet/underskuddet ifølge den foreløpige saldobalansen?

Les nøye! I det vedlagte skjemaet er den foreløpige saldobalansen alt lagt inn, med korrekte regnskapstekniske fortegn foran aktuelt beløp (dvs. med negativt fortegn for konti som viser kreditsaldo og positivt/ikke noe fortegn for konti som viser debetsaldo). **Hint:** På skjemaet er alt ført opp det endelige overskuddet på 240.

- b) Registrer tilleggsopplysningene (momentene) 1-8 og før opp endelige tall i kolonnen kalt "Avsluttet regnskap" lengst til høyre i vedlagte regnskapsskjema. *Vis gjerne til moment ved å påføre aktuelt nummer i parentes bak beløpet i korrigeringskolonnen. NB! Avslutt også ved å nullstille eier privat ved å føre mot eier kapital.*

- 1) Påløpne, ikke-forfalte renter på lån er beregnet til 24, men dette beløpet har ikke blitt regnskapsført og periodisert ennå.
- 2) Posten for husleie er belastet med 18 ved betaling per terminforfall 1.12.10. På dette tidspunktet ble det forskuddsbetalt husleie for perioden desember 2010 og januar og februar 2011.
- 3) Renteinntekter fra bankkonti for 2. halvår på 10 er ikke blitt godskrevet og periodisert ennå.
- 4) Avskrivninger på maskin- og bilpark i 2010 skal registreres med 40, mens avskrivninger på inventar med 20 er foreløpig heller ikke registrert.
- 5) Det har vært vareopptelling, og der beholdningen har blitt vurdert til 465 per 31.12.10 basert på kostpriser.
- 6) Tapsrisikoen i kundefordringene er vurdert til 14 ved utgangen av 2010.
- 7) Kostnadskontoen for forsikringer er belastet med 4 som gjelder forsikringspremie også for en periode (januar-mars) som går inn i 2011.
- 8) Det ble i romjula sendt en kreditnota til en kunde som hadde klaget på et vareparti levert og solgt på kreditt medio desember 2010. Kredittiden fastsatt til 30 dager. Kreditnotaen er på 15 inkl. mva. I skjemaet er alt påført hvordan momsdelen av denne kreditnotaen skal registreres, mens du må ta deg av resten av føringen.

- c) Hvor mye større eller mindre var egenkapitalen i foretaket ved utgangen av 2010 enn ved inngangen? Få fram hvordan denne effekten mot egenkapitalen er sammensatt av årsresultatet og eiers privatuttak.
- d) Hvor mye høyere eller lavere ville årsresultatet for 2010 blitt hvis det i momentene 1-4, 6 og 7 heller hadde vært disse tallene/opplysningene (og momentene 5 og 8 samt saldo på eier privat var uendret)? 18 i 1), 24 i 2), 20 i 3), 60 og 15 i 4), 18 i 6) og 8 i 7).
NB! Du trenger her bare på en enkel måte få fram resultateffekten (i forbedrende eller forverrende retning) av hvert enkelt aktuelt moment, og dermed samlet effekt.

VEDLEGG (TIL BRUK FOR EVENTUELL KLADDING)**REGNSKAPSSKJEMA FOR OPPGAVE 3, B)**

<u>BALANSE</u>	SALDOBALANSE	KORRIGERING	AVSL. REGNSKAP
Eier privat	180		
Eier kapital	-987		
Langsiktige lån	-850		
Leverandørgjeld	-142		
Oppgjørskonto mva.	-45	+3 (8)	
Annen kortsiktig gjeld*	-37		
Maskin- og bilpark	900		
Inventar	475		
Varer	380		
Kundefordringer	142		
Avsetn. til tap på fordringer	-12		
Forskuddsbetalte utgifter**	0		
Bankinnskudd	150		
Kontanter	73		
<u>RESULTATREGNSKAP</u>			
Varesalg	-1.557		
Renteinntekter	-18		
Varekjøp (-kostnader)	885		
Forsikringer	24		
Strøm	149		
Husleie	100		
Tap på krav/fordringer	10		
Avskrivninger	75		
Andre driftskostnader	26		
Rentekostnader	79		
Disponering av årsresultat		+240	

*) Inkl. påløpne, ikke-forfalte utgifter periodisert som kostnader i resultatregnskapet.

**): Knyttet til periodiseringer av husleie og forsikringer.

VEDLEGG (SKJEMA TIL INNLEVERING)

KANDIDAT-NR: _____

REGNSKAPSSKJEMA FOR OPPGAVE 3, B)

<u>BALANSE</u>	<u>SALDOBALANSE</u>	<u>KORRIGERING</u>	<u>AVSL. REGNSKAP</u>
Eier privat	180		
Eier kapital	-987		
Langsiktige lån	-850		
Leverandørgjeld	-142		
Oppgjørskonto mva.	-45	+3 (8)	
Annen kortsiktig gjeld*	-37		
Maskin- og bilpark	900		
Inventar	475		
Varer	380		
Kundefordringer	142		
Avsetn. til tap på fordringer	-12		
Forskuddsbetalte utgifter**	0		
Bankinnskudd	150		
Kontanter	73		
<u>RESULTATREGNSKAP</u>			
Varesalg	-1.557		
Renteinntekter	-18		
Varekjøp (-kostnader)	885		
Forsikringer	24		
Strøm	149		
Husleie	100		
Tap på krav/fordringer	10		
Avskrivninger	75		
Andre driftskostnader	26		
Rentekostnader	79		
Disponering av årsresultat		+240	

*) Inkl. påløpne, ikke-forfalte utgifter periodisert som kostnader i resultatregnskapet.

**): Knyttet til periodiseringer av husleie og forsikringer.